

RUTIINILUONTOISESTI KERÄTTY PERIOPERATIIVINEN DATA ANESTESIA TYÖN LAADUN PARANTAMISESSA

Jelena Oulasvirta^{1,2}, Jonathan Benn², Leila Niemi-Murola¹
¹HYKS, ATEK, Helsinki, ²Imperial College of London, Lontoo

Tutkimuksen tarkoitus

HYKS:n anestesiatietojärjestelmiin kirjataan jatkuvasti dataa, jota yksittäisen anestesiologin on vaikea hyödyntää. Oman suorituksen laatua koskevaa palautetietoa tarvitaan ammatillisen kehittymisen perustaksi (1). Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaista palautetta anestesia-ääkärin on mahdollista saada nykyisistä tietojärjestelmistä, sekä millaista järjestelmistä tulevaa palautetta anestesiologit toivoisivat saavansa omasta työstään.

Aineisto

Eettisen toimikunnan ja HYKS:n operatiivisen tulosyksikön luvalla haastateltiin yhteensä 19 HYKS:aan henkilökuntaan kuuluvaa henkilöä, jotka rekrytoitiin saatavuuden perusteella. Haastateltavat jaettiin tutkimus-ryhmiin seuraavasti: ylilääkärit (Chief, n=5); tietotekniikan asiantuntijat (Admin, n=3); anestesiologian erikoislääkärit (Senior, n=5) sekä anestesiologiaan erikoistuvat lääkärit (Junior, n=6).

Menetelmät

Haastateltavilta pyydettiin kirjallinen lupa sekä haastatteluun että tietojen säilyttämiseen. Haastattelijoina toimivat joko J. Oulasvirta (n=15) tai L. Niemi-Murola (n=3). Molemmat haastattelijat osallistuivat yhteisesti yhteen haastatteluun. Haastattelijoilla oli apuna kullekin tutkimusryhmälle kohdenneet avoimet kysymykset (N = 13-17). Nauhoitetut haastattelut purettiin tekstiksi. Analyysi suoritettiin teema-analyysin ja sisältöanalyysin avulla (2). Anonyymien takaamiseksi haastateltaville

annettiin haastattelupäivän mukaiset koodinimet, joilla heidän vastauksiinsa viitataan.

Tulokset

Tässä abstraktissa käsittelemme vain teeman *Palaute*. Haastateltavat eivät olleet tyytyväisiä nykyisin saamaansa palautteeseen:

- Admin Urho: *"Palaute tulee varmaan suoriten potilaalta tai kolleegalta tai joltain muulta taholta, ei välttämättä niin kuin järjestelmästä"*
- Chief Esko: *"Mehän emme niin kuin saa palautetta, emmekä varmaan saa tietoa ...tilastoja laati...et kuinka laadukasta työtä me teemme"*
- Junior Jarkko: *"Mielestäni mä saan hirvittävän harvoin palautetta työstäni."*
- Senior Esa: *"Myös esimieheltä tulee jossain määrin palautetta, mut se kyl nyt täytyy sanoa, et se ei ehkä ole aina niin kauhean järjestelmällistä, että se on... kyl... tahtoo olla vähän enemmän sattumanvaraista."*

Tietotekniikan asiantuntijoiden mukaan palautteen saanti rutiinidatasta olisi jo nykyään mahdollista:

- Admin Into: *"Tietojärjestelmä antais mahdollisuuksia vaikka mihin verrattuna paperikirjanpitoon"*
- Admin Tapio: *"Tietoyllä tavalla mielikuvitus on rajana"*

Rutiinisti kerättävä data on kuitenkin vain niin hyvä kuin tehty kirjaus:

- Admin Into: *"Se perustuu kaikki siihen, mitä joku käyttäjä sinne merkkää, koska siellä ei ole*

mitään automaattitoimintoa, joka imurois jonkun tiedon jostain"

- Admin Urho: *"Jos sitä ei oo kirjattu sillei kuin sitä pitäis hakea, niin sitä ei välttämättä koskaa löydy tietokannasta"*
- Senior Reino: *"Ja sit kun se kirjaataan yhteen paikkaan ja toisesta katsotaan, että täällä ei ole mitään, niin sehän on vaarallista"*

Johtopäätökset

HYKS:n anestesia-ääkäreiden saama palaute koetaan satunnaiseksi ja epäjärjestelmälliseksi. Palautteesta käsitteenä vallitsee nykyisellään myös ristiriita: ylilääkärit olivat valmiita antamaan "kurinpidollista" palautetta, kun taas rivilääkärit kaipa-sivat enemmän ohjaavaa palautetta. Tietotekniikan asiantuntijoiden viesti on selvä: jo nyt rutiinisti kerättävää dataa voisi käyttää palautteen perustana edellyttäen, että kirjaamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. ■

Viitteet

1. Medical Education 2011; 45: 636-47.
2. Nurse Education Today 2004; 24: 105-12.